

(i) Printed Pages : 7

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	1	3	9
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	2
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 2nd Semester

1048

PSYCHOLOGY (In all mediums)

Paper-General Psychology-II

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note :- (i) Question No. 1 is compulsory. Do any **seven** short notes.

(ii) Attempt **one** question from each unit.

(iii) All questions carry equal marks i.e. **14** marks each

(iv) The use of non-programmable calculator is allowed.

1. Explain briefly (**25-30** words) any **seven** of the following :

(i) Oedipus conflict

(ii) Free Association

(iii) Merits of Median

(iv) Growth and Development

(v) Mode

(vi) Fraternal Twins

(vii) Pre-operational stage of development

- (viii) Catharsis
- (ix) S-factor
- (x) Types of correlation
- (xi) Chronological Age
- (xii) L.L. Thurstone

7×2=14

UNIT—I

2. Explain Costa and Mcrae trait theory of Personality. 14
3. What are the different projective techniques used to measure personality? 14

UNIT—II

4. Calculate Standard Deviation of the following data :

Scores	Frequency
80-89	2
70-79	4
60-69	8
50-59	16
40-49	12
30-39	8
20-29	6
10-19	4
0-9	2

5. Compute product moment correlation for the following data :

X	13	12	10	10	8	6	6	5	3	2
Y	11	14	11	7	9	11	3	7	6	1

14

UNIT—III

6. What do you understand by Development ? What are the principles of development ? 4,10
7. Discuss Erickson's psychosocial theory of development. 14

UNIT—IV

8. Define intelligence. Discuss the concept of intelligence. 4,10
9. Explain Spearman's two factor theory of intelligence. 14

(हिन्दी माध्यम)

- नोट :- (i) प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है। कोई सात संक्षिप्त नोट करें।
(ii) प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न करो।
(iii) सभी प्रश्नों के अंक समान हैं, जो कि प्रत्येक के 14 अंक हैं।
(iv) गैर-प्रोग्रामेबल कैल्कुलेटर के उपयोग की अनुमति है।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं सात की संक्षिप्त (25-30 शब्दों में) व्याख्या करें :-

- (i) ओडिपस संघर्ष
(ii) फ्री एसोसिएशन
(iii) मध्य के गुण
(iv) वृद्धि और विकास
(v) मोड
(vi) फ्रेटरनल दिवन्स
(vii) विकास के पूर्व-परिचालन चरण

- (viii) रेचन
- (ix) एस कारक
- (x) सहसंबंध के प्रकार
- (xi) कालानुक्रमिक आयु
- (xii) एल.एल. थरस्टोन।

7×2=14

यूनिट-I

2. व्यक्तित्व के कोस्टा और मैक्रे विशेषता सिद्धांत की व्याख्या करो।
14
3. व्यक्तित्व को मापने के लिए प्रयुक्त विभिन्न प्रोजेक्टिव तकनीक क्या हैं ?
14

यूनिट-II

4. निम्न डाटा के मानक विचलन की गणना करें :

Scores	Frequency
80-89	2
70-79	4
60-69	8
50-59	16
40-49	12
30-39	8
20-29	6
10-19	4
0-9	2

14

5. निम्न डाटा के लिए उत्पाद क्षण सहसंबंध की गणना करें :

X	13	12	10	10	8	6	6	5	3	2
Y	11	14	11	7	9	11	3	7	6	1

14

यूनिट—III

6. विकास से आप क्या समझते हैं ? विकास के सिद्धांत क्या हैं ?

4,10

7. एरिकसन के विकास के मनोसामाजिक सिद्धांत पर चर्चा करें। 14

यूनिट—IV

8. बुद्धि को परिभाषित करें। बुद्धि की अवधारणा पर चर्चा करें। 4,10

9. स्पीयरमैन के बुद्धि के दो कारक सिद्धांत की व्याख्या करें। 14

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- (i) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਸੱਤ ਨੋਟ ਕਰੋ।

(ii) ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

(iii) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਸਮਾਨ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਹਰੇਕ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

(iv) ਗੈਰ-ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮੇਬਲ ਕੈਲਕੁਲੇਟਰ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਹੈ।

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਸੱਤ ਦੀ ਸੰਖਿਪਤ (25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

(i) ਉਡੀਪਸ ਸੰਘਰਸ਼

(ii) ਮੁਕਤ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ

(iii) ਮੱਧ ਦੇ ਗੁਣ

(iv) ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ

- (v) ਮੋਡ
- (vi) ਫਰੈਟਰਨਲ ਟ੍ਰਵਿਨਸ
- (vii) ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਪਰਿਚਾਲਨ
- (viii) ਕੇਥਾਰਸਿਸ (Catharsis)
- (ix) ਐਸ-ਫੈਕਟਰ
- (x) ਸਹਿਸੰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
- (xi) ਕਾਲਕ੍ਰਮਕ ਉਮਰ
- (xii) ਐਲ. ਐਲ. ਥਰਸਟੋਨ

7×2=14

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਦੇ ਕੋਸਟਾ ਅਤੇ ਮੈਕਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
14
3. ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਲਈ ਪ੍ਰਯੁਕਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਿਵ ਤਕਨੀਕਾਂ ਕੀ ਹਨ ?
14

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਡਾਟਾ ਦੇ ਮਾਨਕ ਵਿਚਲਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ :

Scores	Frequency
80-89	2
70-79	4
60-69	8
50-59	16
40-49	12
30-39	8
20-29	6
10-19	4
0-9	2

14

5. ਨਿਮਨ ਡਾਟਾ ਲਈ ਉਤਪਾਦ ਪਲ ਸਹਿਸੰਬੰਧ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ :

X	13	12	10	10	8	6	6	5	3	2
Y	11	14	11	7	9	11	3	7	6	1

14

ਯੂਨਿਟ—III

6. ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹਨ ?

4,10

7. ਏਰਿਕਸਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਨੋਸਮਾਜਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14

ਯੂਨਿਟ—IV

8. ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 4,10

9. ਸਪੀਅਰਮੈਨ ਦੇ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 14